

«БЕКІТЕМІН»

М.Әуезов атындағы ОҚЗУ

Басқарма Төрағасы-

ректоры, профессор

М.Ө.Төлеген

2026 ж.

МҰХТАР ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ЗЕРТТЕУ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ЖАҢА ГИМНІН ӘЗІРЛЕУГЕ АРНАЛҒАН АШЫҚ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ КОНКУРС ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы Ереже Мұхтар Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан зерттеу университетінің (бұдан әрі – Университет) жаңа гимнін әзірлеуге арналған ашық республикалық конкурстың (бұдан әрі – Конкурс) мақсатын, міндеттерін, қатысу талаптарын, конкурстық шығармаларды ұсыну, бағалау және жеңімпазды анықтау тәртібін белгілейді.

1.2. Конкурстың ұйымдастырушысы – Мұхтар Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан зерттеу университеті.

1.3. Конкурс Университеттің тарихын, рухани құндылықтарын, академиялық дәстүрін, заманауи келбетін және болашаққа деген ұмтылысын музыка мен поэзия тілі арқылы бейнелейтін жаңа гимнді анықтау мақсатында өткізіледі.

1.4. Конкурсқа ұсынылатын гимн мәтін мен музыканың біртұтас шығармасы ретінде қарастырылады.

1.5. Конкурс қорытындысы бойынша үздік деп танылған шығарма қажетті кәсіби өңдеуден кейін Университеттің ресми гимні ретінде бекітуге ұсынылады.

2. КОНКУРСТЫҢ МАҚСАТЫ

2.1. Конкурстың негізгі мақсаты – Университеттің тарихы мен дәстүрін, Мұхтар Әуезовтің рухани мұрасын, білім мен ғылымға ұмтылысты, жасампаздықты, отансүйгіштікті, жастардың болашаққа деген сенімін бейнелейтін, мазмұны терең әрі музыкалық тұрғыдан әсерлі жаңа гимн әзірлеу.

2.2. Гимн Университет қауымдастығын біріктіретін, студенттер, оқытушылар, түлектер мен қызметкерлердің білім ордасына деген мақтаныш сезімін қалыптастыратын музыкалық символ болуы тиіс.

3. КОНКУРСТЫҢ МІНДЕТТЕРІ

Конкурстың негізгі міндеттері:

- Университеттің жаңа ресми гимнін анықтау;
- Университеттің тарихы мен дәстүрін дәріптеу;
- Мұхтар Әуезовтің есімі мен рухани мұрасына құрметті бейнелеу;
- білім, ғылым, мәдениет, ізденіс және жаңашылдық құндылықтарын насихаттау;
- жастардың патриоттық рухын, білімге және ел болашағына деген жауапкершілігін арттыру;
- Университетке деген мақтаныш пен ортақ корпоративтік рухты қалыптастыру;
- талантты ақындарды, композиторларды, музыканттарды және шығармашыл жастарды қолдау;
- заманауи талаптарға сай көркемдік деңгейі жоғары музыкалық шығарма жасау.

4. КОНКУРСҚА ҚАТЫСУШЫЛАР

4.1. Конкурсқа Қазақстан Республикасының азаматтары қатыса алады.

4.2. Конкурсқа:

- ақындар мен жазушылар;
- композиторлар;
- кәсіби музыканттар;
- Қазақстан Жазушылар одағы мен Композиторлар одағының мүшелері;
- музыка және өнер саласының мамандары;
- жоғары оқу орындарының оқытушылары;
- студенттер мен магистранттар;
- шығармашыл жастар;
- музыкалық және поэзиялық шығармашылықпен айналысатын Қазақстан Республикасының азаматтары қатыса алады.

4.3. Конкурсқа жеке автор немесе **авторлық шығармашылық топ** қатыса алады.

4.4. Гимн мәтінінің авторы мен музыка авторы әртүрлі тұлғалар болуы мүмкін. Мұндай жағдайда олардың екеуі де шығарманың тең авторлары ретінде өтінімде көрсетіледі.

4.5. Бір автор немесе шығармашылық топ ұсынатын конкурстық шығармалар санына шектеу қойылмайды. Әрбір шығарма жеке конкурстық жұмыс ретінде бағаланады.

4.6. Конкурсқа қатысу тегін.

5. ГИМННІҢ МӘТІНІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1. Гимннің мәтіні **қазақ тілінде** жазылуы тиіс.

5.2. Мәтін әдеби тіл нормаларына сай, көркемдік деңгейі жоғары мағынасы терең, ықшам әрі есте сақтауға жеңіл болуы қажет.

5.3. Гимн мәтінінде:

- Университетке деген мақтаныш;
- білім мен ғылым;
- ізденіс пен жасампаздық;
- жастар мен болашақ;
- Отанға қызмет ету;
- ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар;
- тарихи сабақтастық;
- Мұхтар Әуезовтің рухани мұрасы;
- бірлік пен ортақ мақсат идеялары көрініс табуы мүмкін.

5.4. Мәтінде Университеттің атауы немесе «**Әуезов университеті**» атауы орынды әрі көркемдік тұрғыдан табиғи қолданылғаны жөн.

5.5. Гимн мәтіні пафосқа шамадан тыс құрылмай, мазмұны шынайы заманауи және бірнеше буын өкілдеріне түсінікті болуы тиіс.

5.6. Қайырмасы мазмұнды, әсерлі, көпшілікпен бірге, хорда орындауға жеңіл және есте тез сақталатындай болуы қажет.

5.7. Мәтінде саяси, діни, кемсітушілік сипаттағы немесе Университеттің академиялық құндылықтарына қайшы келетін мазмұн болмауы тиіс.

6. ГИМННІҢ МУЗЫКАСЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

6.1. Гимннің музыкасы салтанатты, жігерлі, рухтандыратын және есте сақталатын сипатта болуы тиіс.

6.2. Музыка мәтіннің мазмұны мен эмоционалдық сипатын толық ашуы қажет.

6.3. Музыкалық шығарма:

- жеке орындауға;
- вокалдық топпен орындауға;
- хор құрамында орындауға;
- оркестрлік сүйемелдеумен орындауға;
- көпшілікпен бірге орындауға қолайлы болуы тиіс.

6.4. Әуеннің диапазоны тым күрделі болмауы және кәсіби әншілермен қатар студенттік хордың орындауына да ыңғайлы болуы қажет.

6.5. Музыкада ұлттық музыкалық интонациялар мен заманауи музыкалық шешімдерді үйлесімді қолдануға болады.

6.6. Музыкалық шығарма басқа белгілі әндер мен музыкалық туындылардың әуенін қайталамауы тиіс.

6.7. Плагиатқа, басқа шығармалардың әуенін толық немесе ішінара заңсыз пайдалануға жол берілмейді.

7. ГИМННІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ҰЗАҚТЫҒЫ

7.1. Гимннің ұсынылатын құрылымы:

кіріспе – шумақ – қайырма – шумақ – қайырма – қорытынды.

Авторлар көркемдік шешімге байланысты өзге құрылым ұсына алады.

7.2. Гимннің толық орындалу ұзақтығы **2 минут 30 секундтан 4 минутқа дейін** болғаны жөн.

7.3. Қайырмасы Университеттің салтанатты іс-шараларында студенттер мен оқытушылардың бірге орындауына қолайлы болуы қажет.

8. КОНКУРСТЫҚ ЖҰМЫСТЫ ҰСЫНУ ТАЛАПТАРЫ

8.1. Конкурсқа төмендегі материалдар ұсынылады:

- 1) гимннің толық мәтіні;
- 2) музыкалық шығарманың ноталық нұсқасы;
- 3) вокалдық-аспаптық демо-нұсқасы;
- 4) минусовка немесе аспаптық нұсқасы болған жағдайда қоса ұсынылады;
- 5) шығарманың идеясы мен көркемдік тұжырымдамасының қысқаша сипаттамасы;
- 6) мәтін авторы туралы мәлімет;
- 7) музыка авторы туралы мәлімет;
- 8) шығармашылық топ болған жағдайда барлық авторлар туралы мәлімет.

8.2. Демо-жазба шығарманың әуенін, мәтінін және жалпы музыкалық идеясын толық бағалауға мүмкіндік беретін сапада болуы тиіс.

8.3. Конкурстық кезеңде студиялық деңгейдегі кәсіби жазба талап етілмейді.

8.4. Демо-нұсқа **MP3** немесе **WAV**, мәтін **PDF** немесе **DOCX**, ноталық материал **PDF** форматында ұсынылады.

9. КОНКУРСҚА ҚАБЫЛДАНБАЙТЫН ШЫҒАРМАЛАР

Конкурсқа:

- бұрын жарияланған және басқа ұйымдардың ресми гимні немесе әні ретінде пайдаланылған;
- басқа конкурстардың жеңімпазы болған;

- үшінші тұлғалардың авторлық құқықтарын бұзатын;
- мәтінінде немесе музыкасында плагиат белгілері анықталған;
- басқа шығармалардың мәтінін немесе әуенін заңсыз пайдаланған;
- осы Ереженің мазмұндық және техникалық талаптарына сәйкес келмейтін шығармалар қабылданбайды.

10. ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ПАЙДАЛАНУ

10.1. Жасанды интеллект технологияларын аранжировка, демо-жазба, дыбысты өңдеу немесе техникалық көмекші құрал ретінде пайдалануға жол беріледі.

10.2. Конкурсқа ұсынылатын гимннің негізгі поэтикалық мәтіні мен музыкалық шығармашылық шешімінің авторлығы конкурсқа қатысушыға немесе көрсетілген авторлық топқа тиесілі болуы тиіс.

10.3. Қатысушы ұсынылған шығарманың авторлық құқық тазалығына және үшінші тұлғалардың құқықтарын бұзбауына жауап береді.

11. АВТОРЛЫҚ ЖӘНЕ МҮЛІКТІК ҚҰҚЫҚТАР

11.1. Қатысушы конкурсқа ұсынған гимн мәтіні мен музыкасының авторы немесе заңды құқық иеленушісі екенін растайды.

11.2. Конкурс жеңімпазына жеңімпаз деп танылған гимннің сөзі мен музыкасын әзірлегені үшін белгіленген мөлшерде ақшалай сыйақы төленеді.

11.3. Ақшалай сыйақы төленгеннен және тиісті жазбаша шарт жасалғаннан кейін жеңімпаз немесе авторлық топ гимннің мәтіні мен музыкасын пайдалануға қатысты **айрықша мүліктік құқықтарды толық көлемде Университетке береді.**

11.4. Университет берілген мүліктік құқықтар шегінде гимнді өзінің ресми және өзге де заңды мақсаттарында пайдалануға, орындауға, жазуға, жариялауға, көбейтуге, таратуға, эфирге және интернет желісіне орналастыруға, аранжировка жасауға, оркестрге бейімдеуге, қысқартылған және аспаптық нұсқаларын әзірлеуге, сондай-ақ өзге форматтарға бейімдеуге құқылы.

11.5. Авторлардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес иеліктен шығарылмайтын жеке мүліктік емес құқықтары сақталады.

11.6. Мүліктік құқықтарды Университетке беру шарттары, аумағы, мерзімі, сыйақы мөлшері және шығарманы пайдалану тәсілдері жеңімпазбен жасалатын тиісті жазбаша шартта нақты белгіленеді.

11.7. Авторлық топ болған жағдайда мәтін мен музыка авторларының Университетке берілетін құқықтары жеке немесе бірлескен шартта толық рәсімделуі тиіс.

12. КОНКУРСТЫ ӨТКІЗУ КЕЗЕҢДЕРІ

Конкурс келесі кезеңдер бойынша өткізіледі:

I кезең – Конкурсты жариялау және шығармаларды қабылдау:
30.10.2026 ж. – 23.11.2026 ж.

II кезең – қазылар алқасының шығармаларды ереже талаптарына сәйкестігі бойынша іріктеуі, тыңдауы және бағалауы: 23-26.11.2026 ж.

III кезең – финалдық шығармаларды тірі орындауда немесе кәсіби демонұсқада тыңдау: 26-27.11.2026 ж.

IV кезең – жеңімпазды жариялау және марапаттау: 25.12.2026 ж.

13. БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Конкурстық шығармалар 100 балдық жүйе бойынша бағаланады:

№	Бағалау критерийі	Балл
1	Гимн мәтінінің идеялық-мазмұндық тереңдігі	15
2	Поэтикалық және көркемдік деңгейі	10
3	Музыканың көркемдік және кәсіби деңгейі	15
4	Әуеннің есте сақталуы және әсерлілігі	15
5	Мәтін мен музыканың үйлесімділігі	15
6	Университеттің рухы, тарихы мен құндылықтарын бейнелеуі	10
7	Салтанатты іс-шараларда көпшілікпен орындауға қолайлылығы	10
8	Шығармашылық шешімнің бірегейлігі	5
9	Заманауилығы және ұзақ мерзімді өзектілігі	5
БАРЛЫҒЫ:		100

14. ҚАЗЫЛАР АЛҚАСЫ

14.1. Конкурстық шығармаларды бағалау үшін арнайы қазылар алқасы құрылады.

14.2. Қазылар алқасының құрамына:

- Университет басшылығының өкілдері;
- Қазақстан Композиторлар одағының өкілдері;
- Қазақстан Жазушылар одағының өкілдері;
- белгілі ақындар;
- композиторлар;
- кәсіби музыканттар мен дирижерлер;
- музыка және әдебиет саласының мамандары;
- мәдениет және өнер қайраткерлері енгізілуі мүмкін.

14.3. Қажет болған жағдайда шығармалардың мәтіні мен музыкасын кәсіби бағалау үшін жеке сарапшылар тартылуы мүмкін.

14.4. Қазылар алқасының шешімі хаттамамен рәсімделеді.

14.5. Ұсынылған шығармалардың ешқайсысы Университет гимніне қойылатын талаптарға толық сәйкес келмеген жағдайда қазылар алқасы **Бас жүлдені тағайындамауға** және Конкурсты қайта жариялауды ұсынуға құқылы.

15. ЖЕҢІМПАЗДЫ АНЫҚТАУ ЖӘНЕ МАРАПАТТАУ

15.1. Қазылар алқасының қорытынды бағалауы бойынша ең жоғары балл жинаған тек бір ғана шығарма Конкурс жеңімпазы болып танылады.

«Университет гимнінің үздік мәтіні» номинациясы бойынша жеңімпазға – **500 000тг** көлемінде теңге;

«Университет гимнінің үздік музыкасы» номинациясы бойынша жеңімпазға – **500 000тг** көлемінде теңге.

15.2. Барлық қатысушыларға арнайы сертификаттар табысталады.

15.4. Бас жүлдеге ие болған шығарма кәсіби музыкалық өңдеуден, аранжировкадан және студиялық жазбадан кейін Университеттің ресми гимні ретінде бекітуге ұсынылады.

16. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

16.1. Конкурсқа қатысу қатысушының осы Ережеде белгіленген талаптармен келісетінін білдіреді.

16.2. Конкурсты ұйымдастырушы ұсынылған шығармалардың авторлығы мен бірегейлігін қосымша тексеруге құқылы.

16.3. Конкурс туралы ақпарат Университеттің ресми интернет-ресурстарында және әлеуметтік желілерінде жарияланады.

16.4. Конкурстық жұмыстарды қабылдау:

Электрондық пошта: bei-sad@mail.ru

Байланыс телефоны: +7 701 626 70 00

Жауапты тұлға: Бейсенбаев Садыбек Қалмаханұлы

Жұмыстарды қабылдаудың соңғы күні: 23.11.2026 ж.